

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Lukášem Hlouchem, Ph.D. v právní věci

žalobce: **D. M.**
e. č. X
st. přísl. X
naposledy pobytem X

zastoupen JUDr. Matěj Šedivý, advokát
sídlem Václavské náměstí 831/21, 110 00 Praha 1
proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR**
poštovní schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 1. 2024, č. j. OAM-1700/ZA-ZA11-ZA03-2023,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Včasnou žalobou podanou k Městskému soudu v Praze, který věc postoupil místě příslušnému Krajskému soudu v Brně (dále též „krajský soud“), brojil žalobce proti

rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 1. 2024 (výzva k převzetí vypravěna dne 15. 1. 2024), č. j. OAM-1700/ZA-ZA11-ZA03-2023 (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaný jeho žádost o udělení mezinárodní ochrany zamítl jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

II. Napadené rozhodnutí

2. Žalovaný v rámci odůvodnění napadeného rozhodnutí zrekapituloval obsah správního spisu a shrnul dosavadní průběh řízení. V rámci správního řízení bylo objasněno, že důvodem podání azylové žádosti žalobce jsou obavy z výhrůžek ze strany věřitelů, obavy z dopadů ukrajinského konfliktu na Moldavsko a legalizace jeho dalšího pobytu v ČR.
3. Následně se žalovaný zabýval tím, proč postupoval podle § 16 odst. 2 zákona o azylu a azylovou žádost žalobce zamítl jako zjevně nedůvodnou. Konstatoval, že žalobce je státním příslušníkem Moldavské republiky, která je v ČR považována za bezpečnou zemi původu. V této souvislosti uvedl, že v Moldavsku obecně a soustavně nedochází k pronásledování, mučení a nelidskému nebo ponižujícímu zacházení či trestům. Právě tak zde neexistuje hrozba z důvodu svévolného násilí v případě mezinárodního či vnitřního ozbrojeného konfliktu a státní příslušníci či osoby bez státního občanství Moldavsko neopouštějí z důvodů ve smyslu § 12 či § 14a zákona o azylu. Moldavsko taktéž ratifikovalo a dodržuje mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách, a to včetně norem týkajících se účinných opravných prostředků. Zároveň umožňuje i činnost právníkům osobám dohlízejícím nad stavem dodržování lidských práv.
4. Žalobce ve správním řízení neuvedl ani nedoložil žádné skutečnosti, z nichž by vyplynulo, že by mu po návratu do vlasti hrozilo bezprostřední nebezpečí. Pouhá obava z výhrůžek ze strany soukromých osob není relevantním důvodem pro udělení mezinárodní ochrany. Žalobci navíc nikdy nebylo vyhrožováno osobně, pouze skrz jeho matku. Současně k výhrůžkám dochází jen tehdy, když nezaplatí měsíční splátku svého dluhu. Jakmile tedy žalobce svůj dluh splatí, nebude mu již nadále vyhrožováno. V souvislosti s výhrůžkami se pak žalobcova matka ani sám žalobce neobrátili s žádostí o pomoc na policii či jiné orgány veřejné moci, přestože s nimi v minulosti žádné problémy neměli. Pokud by bylo žalobci vyhrožováno i po jeho návratu do Moldavska, může využít systému vnitřní bezpečnosti.
5. Žalovaný současně upozornil, že žalobce sdělil jako poslední místo svého dosavadního bydliště ve vlasti město Kišiněv. To leží v bezpečné části Moldavska, nikoliv v blízkosti separatistického regionu Podněstří. Informace o zemi původu pak nezmiňuje, že by v souvislosti s válkou na Ukrajině docházelo ke zhoršení bezpečnostní situace též v Moldavsku. Navzdory ukrajinskému konfliktu v Moldavsku nedochází k hrozbě svévolného násilí a situace zde zůstává i nadále stabilní. V případě strachu z bombardování v blízkosti bydliště žalobci nic nebrání, aby se přestěhoval na jiné místo v rámci Moldavské republiky.
6. Jelikož žalobce neprokázal, že v jeho případě Moldavsko za bezpečnou zemi původu považovat nelze, shledal žalovaný naplnění podmínek podle § 16 odst. 2 zákona o azylu a žádost žalobce zamítl jako zjevně nedůvodnou.

III. Žaloba

7. Žalobce v žalobě připomněl, že těžiště jeho obav spočívá v pronásledování ze strany dotěrných věřitelů. Přitom je mu známo, že tito spolupracují s místní policií, a tudíž se nemůže s úspěchem dovolávat ochrany u policejního orgánu. Jelikož je pak sám věřitel žalobce policistou, přerůstá původně soukromý spor v pronásledování žalobce moldavským státem.
8. Žalovaný pak zjistil skutkový stav nedostatečně, jestliže se nezabýval pozicí moldavské policie ani existencí orgánu vnitřní kontroly (obdobou české GIBS), jenž dohlíží na zákonnost postupu policistů. Odůvodnění napadeného rozhodnutí poskytuje jen zcela obecné hodnocení úrovně dodržování lidských práv v zemi původu bez důrazu na individuální situaci žalobce a nerozptyluje jeho obavy, zda bude policie v jeho případě postupovat nestranně a spravedlivě.
9. Právě tak se napadené rozhodnutí nezaobírá ani případnou existencí úřadu veřejného ochránce práv (ombudsmana) dohlížejícího na zachování práv žalobce v momentě, pokud by se obrátil na policii se svými obavami. Třebaže se důvody žádosti žalobce zakládají na soukromoprávním vztahu, je třeba azylový příběh hodnotit v kontextu toho, zda je domovský stát schopen žalobce v případě hrozícího nebezpečí ochránit. Tím se však žalovaný nijak nezabýval a stran posouzení bezpečnostní situace v Moldavsku vycházel z nepřipustné informace, jejímž je sám autorem.
10. Pro shora uvedené nedostatky žalobce krajskému soudu navrhl, aby napadené rozhodnutí zrušil a vrátil věc žalovanému k novému projednání a rozhodnutí.

IV. Vyjádření žalovaného

11. Ve svém vyjádření ze dne 1. 3. 2024 žalovaný krajskému soudu navrhl, aby řízení o žalobě proti napadenému rozhodnutí zastavil, neboť v současnosti není pobyt žalobce na území ČR znám ani správním orgánům, ani právnímu zástupci žalobce. Tím byly splněny nutné podmínky k tomu, aby soud namísto vydání meritorního rozhodnutí přistoupil k zastavení řízení podle § 47 písm. c) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), ve spojení s § 33 písm. b) zákona o azylu. Ohledně povinnosti krajského soudu zastavit řízení pak žalovaný odkázal též na judikaturu Nejvyššího správního soudu.
12. K vlastnímu obsahu žaloby se pak žalovaný nijak nevyjádřil, neboť by to bylo za dané situace nadbytečné.

V. Správní spis

13. Správní spis sestává zejména ze záznamu o poskytnutí údajů k žádosti o mezinárodní ochranu ze dne 18. 12. 2023 a protokolu o pohovoru k dané žádosti z téhož dne.
14. V rámci provedeného pohovoru dne 18. 12. 2023 žalobce jako důvod podání azylové žádosti v ČR označil, že se mu v ČR líbí a chtěl by zde zůstat. Dále vypověděl, že si ve vlasti za účelem podnikání zapůjčil 12 000 EUR. Podnikatelský záměr mu však nevyšel a teď mu zůstal jen dluh (aktuálně cca 15 000 EUR). Věřitel žalobci vyhrožuje skrze jeho matku, že pokud peníze včas nevrátí, uřízne mu prst nebo ruku. Matku věřitel navštěvuje v momentě, když žalobce splátku zavčas nepošle. Naposledy to bylo cca před třemi měsíci. Totožnost věřitele žalobce nezná, ví jen, jak vypadá. Jde přitom o člověka, který s úrokem nabízí půjčení peněz a v minulosti již byl ve vězení. Poprvé žalobci věřitel vyhrožoval asi v lednu 2023. Tehdy mu žalobce skrze matku vyřídil, že mu v daný měsíc

nezaplatí, ovšem další měsíc zaplatí za oba měsíce. Osobně žalobci věřitel nikdy nevyhrožoval. Nemá na žalobce telefonní číslo a neví, kde přesně se v současnosti nachází. Žalobcova matka se v souvislosti s výhrůžkami ze strany věřitele na policii neobrátila, jelikož v Moldavsku panuje korupce i na policii. Ve vlasti pak žalobce v minulosti nikdy neměl problémy s policií či jinými státními orgány. Návratu do Moldavska se obává proto, že mu tam ze strany věřitele hrozí újma na zdraví.

15. Žalovaný do správního spisu zařadil jako podklad pro rozhodnutí Informaci OAMP: Moldavsko: Hodnocení Moldavska jako bezpečné země původu ze dne 3. 10. 2023. Žalobce se vzdal svého práva na seznámení a vyjádření se k podkladům pro rozhodnutí. Následně bylo vydáno napadené rozhodnutí, které je předmětem přezkumu krajským soudem.

VI. Posouzení věci krajským soudem

16. Předně se krajský soud zabýval tím, zda byly splněny podmínky řízení, přičemž dospěl k závěru, že žaloba byla podána osobou oprávněnou (viz § 65 odst. 1 s. ř. s.) a ve lhůtě podle § 32 odst. 1 písm. a) bodu 1 zákona o azylu.
17. Krajský soud v kontextu procesní obrany žalovaného uvádí, že v projednávané věci neshledal naplnění podmínek pro zastavení řízení ve smyslu § 47 písm. c) s. ř. s. ve spojení s § 33 písm. b) zákona o azylu. Posledně citované ustanovení totiž umožňuje soudu zastavit řízení jen tehdy, nelze-li zjistit místo pobytu *žadatele o udělení mezinárodní ochrany*. V nyní řešené věci však žalobce v současnosti již nesplňuje definiční znaky žadatele o udělení mezinárodní ochrany ve smyslu § 2 odst. 1 písm. b) zákona o azylu, a tudíž krajský soud nebyl oprávněn (resp. povinen) řízení o žalobě proti napadenému rozhodnutí zastavit.
18. Soud ve věci rozhodl ve smyslu § 51 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení ústního jednání, neboť účastníci řízení s tímto postupem souhlasili (nevyjádřili výslovný nesouhlas s tímto postupem) a krajský soud nepovažoval ústní projednání věci za nezbytné.
19. V souladu s § 75 odst. 1 a 2 s. ř. s. přezkoumal soud napadené rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů. Při posuzování věci soud přihlédl rovněž k čl. 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. června 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (tzv. procedurální směrnice).
20. Žaloba **není důvodná**.
21. Úvodem právního posouzení věci je dle krajského soudu nezbytné připomenout, že žalovaný považoval žalobcovu žádost o udělení mezinárodní ochrany za zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 2 zákona o azylu, podle něhož: *„Jako zjevně nedůvodná se zamítne i žádost o udělení mezinárodní ochrany, jestliže žadatel o udělení mezinárodní ochrany přichází ze státu, který Česká republika považuje za bezpečnou zemi původu, neprokáže-li žadatel o udělení mezinárodní ochrany, že v jeho případě tento stát za takovou zemi považovat nelze.“* Ve čtvrtém odstavci téhož ustanovení je dále uvedeno, že: *„Jsou-li důvody pro zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodné, neposuzuje se, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany splňuje důvody pro udělení azylu podle § 13 a 14 nebo doplňkové ochrany podle § 14b. Jsou-li důvody pro zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodné podle odstavce 2, rovněž se neposuzuje, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany neuvádí skutečnosti svědčící o tom, že by mohl*

být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a.“

22. Legální vymezení bezpečné země původu pro účely řízení o udělení mezinárodní ochrany pak poskytuje § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu. Podle tohoto ustanovení je třeba tzv. bezpečnou zemi původu rozumět stát, jehož je cizinec státním občanem (či v případě osoby bez státního občanství stát posledního trvalého bydliště), 1. v němž *obecně a soustavně nedochází k pronásledování, mučení nebo nelidskému nebo ponižujícímu zacházení nebo trestům a k hrozbě z důvodu svévolného násilí v případě mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu*, 2. který jeho občané nebo osoby bez státního občanství *neopouštějí z důvodů uvedených v § 12 nebo 14a*, 3. který *ratifikoval a dodržuje mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách, včetně norem týkajících se účinných opravných prostředků*, a 4. který *umožňuje činnost právníkům osobám, které dohlíží nad stavem dodržování lidských práv*.
23. Základem vnitrostátního konceptu tzv. bezpečných zemí původu je právní úprava obsažená v již uvedené procedurální směrnici (směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. června 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany) umožňující členským státům Evropské unie uplatňovat domněnku, že země původu je pro žadatele o mezinárodní ochranu bezpečná, pakliže není v konkrétním případě prokázán opak. V této souvislosti mohou členské státy přistupovat k vymezení bezpečných zemí původu buďto případ od případu (*ad hoc*), nebo mohou přijmout seznam všech zemí, jež považují pro účely řízení ve věci mezinárodní ochrany za bezpečné (viz k tomu body 40, 42 a 46 preambule procedurální směrnice).
24. V České republice je pak uplatňován druhý z uvedených přístupů, jelikož byla v souladu s § 86 odst. 4 zákona o azylu přijata vyhláška č. 328/2015 Sb., kterou se provádí zákon o azylu a zákon o dočasné ochraně cizinců, ve znění pozdějších předpisů, která ve svém § 2 bodu 16 označuje za bezpečnou zemi původu rovněž Moldavsko. Krajský soud poznamenává, že s účinností do 30. 9. 2023 bylo Moldavsko jako bezpečná země vnitrostátně vymezeno „s výjimkou Podněstří“. V této souvislosti byla podána předběžná otázka k Soudnímu dvoru EU (věc C-406/22), zda je takový postup členského státu souladný s citovanou procedurální směrnicí, a zda případně musí soud přihlídnout k této skutečnosti bez námitky žalobce. Vzhledem k tomu, že rozhodnutí SDEU ve věci dosud nepadlo a žalobce nepochází z autonomního regionu Podněstří, který je závislé na Ruské federaci (srov. Informace OAMP Hodnocení Moldavska jako bezpečné země původu – říjen 2023), nepovažoval krajský soud za nezbytné přerušit řízení v předmětné věci do doby rozhodnutí SDEU o této předběžné otázce. Napadené rozhodnutí již bylo vydáno za nové právní úpravy v citované vyhlášce, kde Moldavsko není uvedeno s teritoriální výjimkou
25. S ohledem na skutečnost, že je žalobce moldavským státním příslušníkem (žalobce v průběhu azylového řízení prokázal svoji totožnost platným cestovním dokladem občana Moldavska), je možné žalobce na základě dotčené právní úpravy považovat za žadatele o mezinárodní ochranu pocházejícího ze země, která je pro něho bezpečná. Jelikož se pak dodržování mezinárodních závazků a neporušování lidských práv a svobod vlastních občanů u bezpečných zemí původu presumuje, dochází označením dané země za bezpečnou k přenosu břemene tvrzení i břemene důkazního na stranu žadatele (srov. zde např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 9. 2020, č. j. 6 Azs

209/2020-29). Aby přitom žadatel unesl důkazní břemeno, musí nejen tvrdit relevantní skutečnosti z hlediska důvodů pro udělení mezinárodní ochrany, ale především tato tvrzení prokázat. Jak uvedl Nejvyšší správní soud již ve svém rozsudku ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008-70 (rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz): *„žadatel o mezinárodní ochranu přicházející z bezpečné země původu musí prokázat, že v jeho konkrétním případě tento stát za bezpečnou zemi původu považovat nelze, což v důsledku znamená, že musí prokázat, že mu hrozí větší riziko pronásledování nebo vážné újmy než ostatním osobám v obdobném postavení“*. Ohledně povinnosti žadatele pocházejícího ze země považované za bezpečnou osvědčit tvrzené obavy pak lze odkázat rovněž na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 2. 2021, č. j. 4 Azs 325/2020-29, v němž kasační soud vyjádřil názor, že: *„pokud se udělení mezinárodní ochrany domáhá žadatel ze země patřící mezi tzv. bezpečné země původu, je jeho úkolem přesvědčit žalovaného, že jeho žádost nelze zamítnout podle § 16 odst. 2 zákona o azylu, ale že jeho mimořádný azylový příběh odůvodňuje věcné posouzení jeho žádosti podle § 12 až § 14b zákona o azylu“* (totožně též např. i rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 2. 2023, č. j. 4 Azs 426/2021-37, nebo usnesení ze dne 31. 5. 2023, č. j. 8 Azs 233/2022-61, či ze dne 25. 9. 2023, č. j. 8 Azs 214/2022-52).

26. Po prostudování správního spisu a s přihlédnutím ke skutečnostem tvrzeným ve správní žalobě zdejší soud konstatuje, že okolnosti žalobcem předkládaného azylového příběhu nejsou natolik mimořádné či výjimečné, aby dokázaly vyvrátit zákonnou domněnku bezpečnosti země původu a přiměly žalovaného k meritornímu posouzení příběhu z hlediska důvodů pro udělení azylu ve smyslu § 12 zákona o azylu či doplňkové ochrany dle § 14a téhož zákona. Žalovaný ve svém rozhodnutí přesvědčivě, racionálně a logicky vysvětlil, proč lze i nadále považovat Moldavsko ve vztahu k osobě žalobce za bezpečnou zemi původu ve smyslu zákona o azylu i procedurální směrnice, přičemž krajský soud se s jeho posouzením v plném rozsahu ztotožňuje.
27. Na tomto místě zdejší soud uvádí, že jádro žalobcem popisovaného azylového příběhu spočívá především v obavách před protiprávním jednáním ze strany věřitele. Dle zjištěného skutkového stavu totiž měl věřitel (v minulosti již soudně trestaný) žalobci opakovaně prostřednictvím jeho matky vyhrožovat, že pokud nebude zapůjčené peníze splácet včas, způsobí mu újmu na zdraví v podobě odříznutí prstu či ruky. Za těchto okolností souhlasí krajský soud s žalovaným v tom, že žalobcem tvrzené nebezpečí v domovském státě pochází ze strany soukromých osob. Touto problematikou se přitom ve své judikatuře mnohokrát zabýval Nejvyšší správní soud, který již v rozsudku ze dne 30. 6. 2005, č. j. 4 Azs 440/2004-53, judikoval, že obavy před vyhrožováním ze strany soukromých osob v zemi původu žadatele nejsou bez dalšího azylově relevantním důvodem (obdobně též rozsudek ze dne 10. 3. 2004, č. j. 3 Azs 22/2004-48). Aby bylo možné problémy se soukromými osobami brát za relevantní z hlediska důvodů pro udělení azylu nebo doplňkové ochrany, musí cizinec hrozící újmu ze strany soukromých osob nejen hodnověrným a dostatečně konkrétním způsobem tvrdit (viz např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 1. 2022, č. j. 5 Azs 61/2020-30), ale především musí prokázat, že se bez úspěchu pokusil využít ochrany ve státě původu, respektive že mu jeho domovský stát není schopen či ochoten poskytnout ochranu před pronásledováním či vážnou újmu, tj. neučinil či neučiní přiměřené kroky k jejich zabránění (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 10. 2007, č. j. 2 Azs 66/2007-79, ze dne 16. 9. 2008, č. j. 3 Azs 48/2008-57, či ze dne 31. 10. 2008, č. j. 5 Azs 50/2008-62). Na požadavku, že se cizinec musí v podstatě vždy obrátit s žádostí o pomoc nejprve na

příslušné orgány ochrany v domovském státě, trvá i současná judikatura Nejvyššího správního soudu (viz např. usnesení ze dne 20. 2. 2020, č. j. 7 Azs 374/2019-27, či ze dne 27. 7. 2021, č. j. 8 Azs 87/2021-37).

28. V kontextu shora uvedeného poukazuje krajský soud na v nyní řešené věci provedený pohovor k azylové žádosti ze dne 18. 12. 2023, v rámci něž žalobce vypověděl, že ačkoliv mu měl věřitel skrze jeho matku opakovaně vyhrožovat již od ledna 2023, on ani jeho matka tuto skutečnost na policii nenahlásili a s žádostí o pomoc se na policejní složky ani jiné bezpečnostní orgány ve vlasti neobrátili. Současně žalobce vyloučil, že by měl kdykoli v minulosti s moldavskou policií či jinými státními orgány v zemi původu jakékoli problémy a svou nečinnost při řešení potíží s věřitelem odůvodnil toliko obecně vyšší mírou korupce v Moldavsku, jež postihuje i policejní struktury. Takové zdůvodnění podle krajského soudu bez dalšího neprokazuje, že by tuzemské státní orgány v případě potřeby žalobci nezbytnou pomoc neposkytly, resp. nebyly schopny poskytnout. Za situace, kdy žalobce osobně žádnými negativními zkušenostmi s moldavským státním aparátem nedisponuje a ani jeho dosavadní způsob života neobsahuje žádné indicie nasvědčující tomu, že by mu moldavské státní orgány poskytnutí účinné pomoci odepřely, je dle soudu zapotřebí trvat na tom, aby se žalobce kvůli hrozící újmě ze strany věřitele obrátil či alespoň pokusil obrátit nejprve na příslušné orgány ochrany ve vlasti. V tomto ohledu potom krajský soud odkazuje na názor Nejvyššího správního soudu plynoucí z ustálené judikatury, že *pouhá subjektivní nedůvěra cizince ve schopnost státních orgánů ochránit jej před kriminálními živly není relevantním důvodem odůvodňujícím rezignaci na využití ochrany jeho domovského státu* (viz k tomu např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 3. 2004, č. j. 5 Azs 7/2004-37, ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008-70, příp. usnesení téhož soudu ze dne 25. 7. 2013, č. j. 5 Azs 11/2012-23).
29. Krajský soud zdůrazňuje, že žalobce ve správním řízení netvrdil ani nedoložil žádné konkrétní skutečnosti, z nichž by bylo možné usuzovat, že by moldavská policie, příp. jiný orgán činný v trestním řízení, neměli v jeho případě postupovat nezávisle a nestranně. Zdejší soud nepřehlédl, že o propojení svých věřitelů a příslušníků policie se žalobce v řízení před žalovaným vůbec nezmiňoval a tuto z pohledu jeho azylového příběhu klíčovou okolnost poprvé uvedl až ve správní žalobě. V rámci pohovoru k azylové žádosti dne 18. 12. 2023 žalobce vyjádřil obavy z nestrannosti postupu policie výhradně kvůli obecně vyšší míře korupce v Moldavsku, aniž by upozornil, resp. naznačil, existenci vzájemných vazeb mezi věřitelem a příslušníky místní policie bránících v poskytnutí efektivní ochrany. Třebaže je pak povinností krajského soudu podle čl. 46 odst. 3 procedurální směrnice k této nové skutečnosti přihlídnout, nemění to nic na tom, že je primárně povinností žadatele o mezinárodní ochranu: „[...] uvést v řízení před správním orgánem všechny skutečnosti, jež jsou mu známy a které mohou být relevantní z hlediska možného udělení mezinárodní ochrany, a dát tak příležitost správnímu orgánu, aby o přednesených důvodech kvalifikovaně rozhodl. [...] Neuvedl-li žadatel v řízení před správním orgánem posuzujícím jeho žádost všechny relevantní skutečnosti a neumožnil mu je kvalifikovaně posoudit a učinit součástí rozhodnutí, musí nést riziko v podobě zamítavého rozhodnutí“ (v podrobnostech k tomu viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 11. 2015, č. j. 10 Azs 194/2015-32, jakož i na něj navazující nálezy Ústavního soudu ze dne 12. 4. 2016, sp. zn. I. ÚS 425/16; veškerá rozhodnutí Ústavního soudu jsou dostupná na www.usoud.cz).

30. V návaznosti na rozpory mezi výpovědí žalobce učiněnou ve správním řízení a žalobními námitkami pak krajský soud dodává, že ani žalobní argumentace není v tomto ohledu koherentní. Zatímco zprvu žalobce tvrdí, že je mu známo, že jeho věřitel s policií *spolupracuje*, v následujícím odstavci již bez jakéhokoli bližšího vysvětlení uvádí, že jeho věřitel *je* policistou, pročez kvůli profesní solidaritě má původně soukromý spor přerůst v oficiální pronásledování jeho osoby moldavským státem. Žalobní argumentaci, jíž žalobce zpochybňoval objektivitu postupu policie, pokud by své problémy řádně ohlásil, proto zdejší soud vnímá pouze jako hypotetickou a postrádající jakoukoli bližší vazbu na individuální okolnosti či zkušenosti, které by o případných nedostacích v činnosti moldavské policie svědčily. Jelikož tato tvrzení postrádají jakoukoliv oporu ve správním spisu, vyhodnotil je krajský soud jako nevěrohodné a při přezkumu napadeného rozhodnutí k nim nepřihlédl.
31. Poněvadž žalobce ani před žalovaným a ani v soudním řízení neprezentoval žádnou relevantní úvahu o neschopnosti či neochotě moldavských policejních složek zajistit mu ochranu před pronásledováním či vznikem vážné újmy ze strany věřitele, nebyla zákonná domněnka pojetí Moldavska jako bezpečné země původu v případě žalobce úspěšně vyvrácena.
32. Jestliže dále žalobce spatřoval nezákonnost napadeného rozhodnutí v tom, že se v odůvodnění nezaobírá existencí úřadu ombudsmana a orgánu vnitřní kontroly, je třeba zdůraznit, že žalovaný zjišťuje skutkový stav v rozsahu možných důvodů pro udělení mezinárodní ochrany, jež vycházejí ze žadatelovy výpovědi v průběhu řízení o mezinárodní ochraně. Nepřísluší mu tak domýšlet právně relevantní důvody pro udělení azylu žadatelem neuplatněné a posléze k nim činit příslušná skutková zjištění (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 Azs 22/2003-41). Primárním zdrojem informací podstatných pro udělení mezinárodní ochrany je přitom samotný žadatel (viz např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 6. 2013, č. j. 9 Azs 1/2013-38, či ze dne 11. 12. 2015, č. j. 5 Azs 134/2014-48). Krajský soud konstatuje, že ve správním řízení žalobce nesdělil takové skutečnosti, na jejichž základě by se žalovaný musel v napadeném rozhodnutí detailně zabývat existencí a působením úřadu veřejného ochránce práv, resp. řešit pozici a kompetence kontrolního orgánu policie. Zejména pak (a to ani implicitně) nezmínil, že by jeho věřitel měl spolupracovat s místní policií či dokonce že by měl být povoláním policistou, jak to tvrdil v žalobě. Ani této námitce tak nelze přisvědčit.
33. Jako nedůvodnou konečně posoudil krajský soud i námitku žalobce směřující vůči ve správním spisu založené zprávě – Informaci OAMP: Moldavsko: Hodnocení Moldavska jako bezpečné země původu ze dne 3. 10. 2023. K povaze a účelu dané zprávy je třeba připomenout, že zprávy o zemi původu nejsou vytvářeny individuálně na míru jednotlivým žádostem o mezinárodní ochranu, nýbrž podávají typicky celkový obraz a všeobecné informace o politické, lidskoprávní, sociální či bezpečnostní situaci v daném státě. Pro účely zachování aktuálnosti shrnutých údajů potom zákon o azylu ukládá žalovanému povinnost přezkoumávat bezpečnost zemí zařazených na seznamu alespoň jednou ročně (viz § 86 odst. 4 zákona o azylu).
34. Zdejší soud podotýká, že žalobce informace a údaje obsažené ve zprávě co do jejich správnosti, pravdivosti či aktuálnosti nijak nerozporoval, nýbrž pouze obecně namítal jejich nepřipustnost (tj. nepoužitelnost) proto, že danou zprávu vypracoval žalovaný za účelem zařazení Moldavska na seznam bezpečných zemí. Soud uvádí, že pokud měl

žalobce o kvalitě zprávy pochybnosti, bylo jeho povinností (nejpozději) ve správní žalobě vyličit konkrétní okolnosti, na základě nichž považuje předmětný podklad jako nesprávný, potažmo neaktuální. Jinými slovy, měl sdělit, jaké konkrétní informace obsažené ve zprávě popisující situaci v Moldavsku podle něj neodpovídají realitě. To však žalobce neučinil. Strohé a paušalizované tvrzení, že ve spisu založenou zprávu nelze použít za základ posouzení bezpečnostní situace v Moldavsku již proto, že byla vytvořena žalovaným, *per se* není způsobilé objektivitu a informační hodnotu této zprávy zpochybnit a vyvrátit v ní uvedené poznatky. I tuto námitku proto soud shledal nedůvodnou.

35. Lze tedy shrnout, že napadené rozhodnutí netrpí vytýkanými nedostatky a krajský soud v postupu žalovaného neshledal ani žádné vady, k nimž by byl povinen přihlížet i bez návrhu účastníků z úřední povinnosti (*ex officio*), a proto je žaloba nedůvodná.

VII. Závěr a náklady řízení

36. Na základě shora uvedeného rozhodl krajský soud o žalobě tak, že ji v plném rozsahu zamítl, jak je uvedeno ve výroku I. tohoto rozsudku.
37. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl ve smyslu § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl na věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V řešené věci nebyl žalobce ve věci úspěšný, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok II.). Žalovanému potom v souvislosti s tímto soudním řízením žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly, resp. ani úhradu nákladů řízení nepožadoval, protože se mu náhrada nákladů řízení nepřiznává (výrok III.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvojím vyhotovení přímo u Nejvyššího správního soudu.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 13. srpna 2024

JUDr. Lukáš Hlouch, Ph.D. v. r.
samosoudce